

Продовження таблиці 1

1	2	3	4
Коефіцієнт рентабельності оборотних активів	- 0,03	0,02	0,05
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	- 0,04	0,03	0,07
Коефіцієнт рентабельності продаж	- 0,02	0,01	0,02
Коефіцієнт рентабельності операційної діяльності	0,02	0,04	0,05

Порівняння показників середніх по промисловості з їх значеннями у конкретних підприємств дає можливість зробити висновки про ступінь ефективності використання ресурсів на них.

Список літератури: **1. Ковалев В.В.** Финансовый анализ: Управление капиталом. Выбор инвестиций. Анализ отчетности / В.В. Ковалев. – [2-е изд., перераб. и доп.] – М.: Финансы и статистика, 1998. – 512с. **2.** Методичні рекомендації щодо підготовки аудиторського висновку при перевірці відкритих акціонерних товариств та підприємств-емітентів облігацій (крім комерційних банків), схвалені Аудиторською палатою України (протокол засідання Аудиторської палати України від 23 лютого 2001 р. № 99). – Режим доступу до докум: <http://uazakon.com/document/spart33/inx33825.htm> **3.** Новини Державної служби статистики України 22.10.2012 [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Державного комітету статистики України. – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua/> **4.** Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації, затверджене наказом Міністерства фінансів України, Фонду державного майна України від 26 січня 2001р. № 49/121. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до докум.: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0121-01> **5. Шеремет А.Д.** Методика фінансового аналізу діяльності коммерческих организаций / А.Д. Шеремет, Е.В. Негашев. – [2-е изд., перераб. и доп.] – М.: ИНФРА-М, 2008.– 208с.

Н.М. ДОНЕЦЬ, магістрант, м. Харків НТУ «ХПІ»

М.О. СІРЕНКО, магістрант, м. Харків НТУ «ХПІ»

РОЛЬ ВИРОБНИЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЙОГО КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

Ефективність стратегічного планування розвитку підприємства значною мірою залежить від механізму управління його потенціалом. В зв'язку з цим при розробці планів на першу чергу виступають питання раціонального використання наявного виробничого потенціалу.

Потенціал підприємства – сукупність ресурсів (трудових, матеріальних, технічних, фінансових, інноваційних і т. ін.), навичок та можливостей керівників, спеціалістів та інших категорій персоналу, щодо вироблення товарів, надання послуг (здійснення робіт), отримання максимального доходу (прибутку) і забезпечення сталого функціонування та розвитку підприємства [1].

У вітчизняній науці поняття «виробничий потенціал» одним із перших використав А.І. Анчишкін [2], включивши до нього набір ресурсів, які у процесі виробництва приймають форму факторів виробництва.

Б.А. Райзберг [3] розглядає виробничий потенціал як:

- реальний обсяг продукції, який можна виробити при повному використанні ресурсів, які є у наявності;
- наявні та потенційні можливості факторів виробництва, забезпеченість його основними видами ресурсів.

Існують різні види потенціалу підприємства та різні підходи щодо визначення їхньої сутності.

Вагоме місце займає саме виробничий потенціал.

До складу виробничого потенціалу входять:

1) *Потенціал землі та природно-кліматичні умови* – можливості підприємства щодо використання сукупних природних багатств у господарській діяльності.

2) *Фондовий потенціал* — наявні та приховані можливості основних фондів, які формують техніко-технологічний базис виробничої потужності підприємства.

3) *Потенціал оборотних фондів* — це частина виробничого капіталу підприємства у вигляді певної сукупності предметів праці (сировини, конструкційних матеріалів, палива, енергії та різних допоміжних матеріалів), які перебувають у виробничих запасах, незавершеному виробництві, напівфабрикатах власного виготовлення й витратах майбутніх періодів.

4) *Потенціал нематеріальних активів* — сукупність можливостей підприємства використовувати права на нові чи існуючі продукти інтелектуальної праці у господарському процесі з метою реалізації корпоративних інтересів на основі задоволення суспільних потреб.

5) *Потенціал технологічного персоналу* – здатність працівників виробляти послуги чи виконувати роботи [1].

Важливою справою є проблеми вимірювання виробничого потенціалу підприємства як в теоретичному, так і в практичному плані, тому що знання виробничого потенціалу підприємства дозволяє зробити аналіз фінансового та господарського стану підприємства, а також спрогнозувати його діяльність на довгостроковий період.

Таким чином, основні складові виробничого потенціалу підприємства в умовах ринкової економіки формують його конкурентні переваги, оскільки взаємоузгоджене їх використання суттєво підвищують результативність його господарської діяльності.

Список літератури: 1. **І.М. Репіна** «Потенціал підприємства». – Навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 2004. – 316с. 2. **А.І. Анчишкін** «Прогнозування росту економіки». – К.: Економіка, 1996. – 98с. 3. **Б.А. Райзберг** Курс економіки: Навчальний посібник. – К.: Інфра-К, 2010. – 672с.

О.Є. КОНАРЖЕВСЬКА, магістрант, м. Харків, НТУ «ХПІ»

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО СУТНОСТІ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА

В сучасних умовах трансформації економіки метою діяльності будь-якого підприємства є максимізація прибутку шляхом найповнішого задоволення потреб споживачів. Реалізація цього завдання залежить від оптимізації витрат виробництва та попиту на продукцію, що виробляється. Отримання найбільшого ефекту з найменшими витратами, економія природних, трудових, матеріальних і фінансових ресурсів залежать від того, як підприємство вирішує питання управління витратами, яке передбачає пошук способів їх зниження.

Економічне дослідження будь-якого об'єкта є неможливим без чіткої інтерпретації його складових. Тому в першу чергу доцільно дослідити сутність витрат як економічної категорії.

Вивчення економічної літератури виявило ряд розбіжностей щодо тлумачення поняття «витрати». Усі визначення, представлені у працях науковців можна узагальнити за наступними підходами (у табл.).

Незважаючи на різноманіття підходів до трактування сутності поняття «витрати», можна однозначно стверджувати, що витрати утворюються в процесі формування та використання ресурсів для досягнення певної мети.

Аналізуючи зміст кожного з підходів, слід зазначити, що в сучасних умовах господарювання кожен з них має певне місце в системі управління підприємством.